

سایت ویژه ریاضیات www.riazisara.ir

درسنامه ها و جزوه های ریاضی
سوالات و پاسخنامه تشریحی کنکور
نمونه سوالات امتحانات ریاضی
نرم افزارهای ریاضیات

و...

ریاضی سرا در تلگرام: (@riazisara)

<https://t.me/riazisara>

ریاضی سرا در اینستاگرام: (@riazisara.ir)

<https://www.instagram.com/riazisara.ir>

۱۱۱- به ازای چند عدد صحیح n ، رابطه $n^3 | n^2 + 4$ برقرار است؟

- (۱) ۱ (۲) ۲ (۳) ۴ (۴) بی‌شمار

۱۱۲- اگر در تقسیم اعداد ۳۴۵ و ۲۴۵ بر عدد طبیعی b ، باقی‌مانده‌ها به ترتیب برابر ۹ و ۵ باشد، آنگاه بیش‌ترین مقدار b کدام است؟

- (۱) ۲۴ (۲) ۴۸ (۳) ۱۸ (۴) ۹۶

۱۱۳- اگر $x^3 - x$ بر ۱۳ بخش‌پذیر باشد، تفاضل بیشترین و کمترین عدد طبیعی دو رقمی x کدام است؟

- (۱) ۸۱ (۲) ۷۸ (۳) ۷۹ (۴) ۸۰

۱۱۴- به‌ازای چند عدد طبیعی دو رقمی n ، عدد $5^n - 1$ بر ۱۱ بخش‌پذیر است؟

- (۱) ۱۸ (۲) ۱۹ (۳) ۲۰ (۴) ۲۱

۱۱۵- اگر عدد $a + 2^{68}$ بر ۲۳ بخش‌پذیر باشد، آنگاه کوچک‌ترین عدد طبیعی a به کدام دسته هم‌نهشتی به پیمانه ۴ تعلق دارد؟

- (۱) [۰] (۲) [۱] (۳) [۲] (۴) [۳]

۱۱۶- اگر در یک سال، اول فروردین روز یکشنبه باشد، ۲۳ تیرماه آن سال چه روزی از هفته است؟ (۲۳ تیرماه سالگرد درگذشت مریم

میرزاخان‌ی استاد برجسته ریاضی و برنده مدال فیلدز است.)

- (۱) دوشنبه (۲) سه‌شنبه (۳) چهارشنبه (۴) پنج‌شنبه

۱۱۷- به‌ازای چند عدد طبیعی دو رقمی n ، دو عدد $5n - 5$ و $5n + 4$ نسبت به هم اول نیستند؟

- (۱) ۱ (۲) ۲ (۳) ۳ (۴) ۴

۱۱۸- در مجموعه اعداد صحیح، معادله سیاله $ax + by = 42$ دارای جواب و معادله سیاله $ax + by = 28$ فاقد جواب است. (a, b)

کدام عدد می تواند باشد؟

- ۴ (۱) ۶ (۲) ۷ (۳) ۱۴ (۴)

۱۱۹- معادله سیاله $7x + 9y = 59$ ، چند دسته جواب طبیعی دارد؟

- ۱ (۱) ۲ (۲) ۳ (۳) ۴ (۴)

۱۲۰- مدیریت یک کارخانه برای جابه جایی کارکنان آن از درب ورودی تا محل کار از یک خودروی ون (با ظرفیت ۷ نفر) و یک خودروی سمند (با ظرفیت ۴ نفر) استفاده می کند. اگر تعداد کارکنان کارخانه ۶۷ نفر باشد و خودروها فقط با ظرفیت کامل حرکت کنند، تعداد حالت های جابه جایی کارکنان با این دو خودرو کدام است؟

- ۱ (۱) ۲ (۲) ۳ (۳) ۴ (۴)

آمار و احتمال، آشنایی با مبانی ریاضی -

۱۲۱- اگر p و q دو گزاره باشند، گزاره شرطی $(p \vee q) \Rightarrow (p \wedge \sim q)$ با کدام گزاره هم ارزش است؟

- T (۱) q (۲) p (۳) F (۴)

۱۲۲- ارزش گزاره $(p \Rightarrow (p \vee q)) \Leftrightarrow (\sim q \Rightarrow q)$ برابر با کدام است؟

- q (۱) $\sim q$ (۲) F (۳) T (۴)

۱۲۳- اگر ارزش گزاره $(\sim p \Leftrightarrow q) \Rightarrow (p \vee r)$ نادرست باشد، ارزش کدام یک از گزاره های زیر درست است؟

- $p \wedge q$ (۱) $q \Rightarrow r$ (۲) $r \vee p$ (۳) $p \Leftrightarrow r$ (۴)

۱۲۴- کدام یک از گزاره های سوری زیر نادرست است؟

- (۱) $\forall x \in \mathbb{R}, \exists y \in \mathbb{R}; x + y = 0$ (۲) $\exists x \in \mathbb{R}, \forall y \in \mathbb{R}; xy = y$
 (۳) $\exists x \in \mathbb{R}, \forall y \in \mathbb{R}; xy = 0$ (۴) $\forall x \in \mathbb{R}, \exists y \in \mathbb{R}; xy = 1$

۱۲۵- نقیض گزاره « $\exists x \in \mathbb{R}; x < 0 \wedge x^2 \leq 1$ » کدام یک از گزاره های زیر است؟

- (۱) عدد حقیقی ای وجود دارد که نامنفی بوده و مربع آن بزرگتر از ۱ باشد.
 (۲) هر عدد حقیقی، نامنفی است یا مربع آن بزرگتر از ۱ می باشد.
 (۳) چنین نیست که هر عدد حقیقی، منفی بوده یا مربع آن کوچکتر یا مساوی با ۱ می باشد.
 (۴) هر عدد حقیقی، مثبت است یا مربع آن بزرگتر از ۱ می باشد.

۱۲۶- در چند زیرمجموعه از مجموعه $A = \{-3, -2, -1, 0, 1, 2, 3\}$ ، حاصل ضرب اعضا عددی منفی است؟

- (۱) ۱۶ (۲) ۳۲ (۳) ۴۸ (۴) ۶۴

۱۲۷- چه تعداد از حالت‌های زیر، یک افراز برای مجموعه اعداد صحیح محسوب می‌شود؟

الف) $A = \{x | x \in \mathbb{N}\}$ و $B = \{-x | x \in \mathbb{N}\}$

ب) $A = \{x | x \in \mathbb{W}\}$ و $B = \{-x | x \in \mathbb{W}\}$

پ) $A = \{x | x \in \mathbb{N}\}$ و $B = \{-x | x \in \mathbb{W}\}$

- (۱) صفر (۲) ۱ (۳) ۲ (۴) ۳

۱۲۸- اگر A و B دو مجموعه دلخواه باشند، حاصل عبارت $[(A' - B) \cup (B - A)] \cap [(B - A') \cup (A - B)]$ همواره برابر کدام

مجموعه است؟ (U مجموعه مرجع است.)

- (۱) $A \cap B$ (۲) $A' \cap B'$ (۳) \emptyset (۴) U

۱۲۹- اگر $A = \{x \in \mathbb{R} | x^2 \leq 1\}$ و $B = \{x | 2x - 1 \in A\}$ باشد، آنگاه مساحت ناحیه $(A \times B) \cap (B \times A)$ کدام است؟

- (۱) ۱ (۲) $\frac{3}{2}$ (۳) ۲ (۴) $\frac{1}{2}$

۱۳۰- دو مجموعه $\{1, 2, x^2 + y^2\}$ و $A = \{x^2 + y^2, 1, 3, 2xy\}$ مفروض‌اند. اگر $A \times B = B \times A$ باشد، آنگاه تعداد مجموعه‌ها به صورت

$\{(x, y)\}$ کدام است؟

- (۱) ۱ (۲) ۲ (۳) ۴ (۴) ۸

حسابان ۲، تابع -

۸۱- اگر تابع $f = \left\{ \left(2, \left| 1 - \frac{1}{4}m \right| \right), (0, m), (1, 2) \right\}$ اکیداً نزولی باشد، حدود m کدام است؟

- (۱) $(-\infty, -2)$ (۲) $(2, 6)$ (۳) $(-2, 6)$ (۴) $(6, +\infty)$

۸۲- جواب کلی معادله $\sin x - \sqrt{3} \cos x = 2$ کدام است؟ ($k \in \mathbb{Z}$)

(۲) $x = 2k\pi + \frac{\pi}{3}$

(۱) $x = 2k\pi + \frac{5\pi}{6}$

(۴) $x = 2k\pi \pm \frac{5\pi}{6}$

(۳) $x = 2k\pi - \frac{5\pi}{6}$

۸۳- اگر $\frac{3 \sin(\frac{\pi}{2} + x) - \sin(3\pi + x)}{\cos(2\pi - x) - 2 \cos(\frac{3\pi}{2} - x)} = 1$ باشد، حاصل عبارت $A = \frac{1 - \cos 2x}{1 + \cos 2x}$ کدام است؟

- (۱) ۴ (۲) ۲ (۳) $\frac{4}{9}$ (۴) $\frac{2}{3}$

۸۴- دوره تناوب نمودار تابع $y = \sin^4 x + \cos^4 x$ کدام است؟

- (۱) π (۲) 2π (۳) $\frac{\pi}{2}$ (۴) $\frac{\pi}{4}$

۸۵- باقی مانده تقسیم چندجمله‌ای $x^9 - 1$ بر چندجمله‌ای $x^2 - 3x + 2$ کدام است؟

- (۱) ۵۱۱ (۲) ۲۵۵ (۳) $255(x-1)$ (۴) $511(x-1)$

۸۶- اگر $f(x) = \frac{(x^2 - 1)(x^{10} + x^8 + x^6 + x^4 + x^2 + 1)}{x^{11} + x^{10} + x^9 + \dots + 1}$ باشد، حاصل $f(\sqrt[3]{2} + 1)$ کدام است؟

- (۱) $\sqrt[3]{2}$ (۲) $\sqrt[3]{4}$ (۳) $2\sqrt[3]{2}$ (۴) $2\sqrt[3]{4}$

۸۷- باقی مانده تقسیم چندجمله‌ای $f(2x - 1)$ بر $x^2 - 2x - 3$ برابر با $3x + 1$ است. باقی مانده تقسیم چندجمله‌ای $f(x)$ بر

$x^2 - 2x - 15$ کدام است؟

- (۱) $-\frac{3}{2}x - \frac{7}{2}$ (۲) $-\frac{3}{2}x + \frac{7}{2}$ (۳) $\frac{3}{2}x - \frac{5}{2}$ (۴) $\frac{3}{2}x + \frac{5}{2}$

۸۸- تابع $f(x) = \cos\left(x + \frac{\pi}{6}\right) + \sin x$ روی بازه $[0, a]$ اکیداً صعودی است. حداکثر مقدار a کدام است؟

- (۱) $\frac{\pi}{6}$ (۲) $\frac{\pi}{4}$ (۳) $\frac{\pi}{3}$ (۴) $\frac{\pi}{2}$

۸۹- اگر $f(x) = 2^x$ و $g(x) = x(2 - x)$ باشد، نمودار fog از نظر یکنوایی چگونه است؟

(۱) نزولی (۲) ابتدا صعودی سپس نزولی

(۳) صعودی (۴) ابتدا نزولی سپس صعودی

۹۰- معادله $\sqrt[3]{\frac{x}{|x|}} - x = x^3$ چند جواب دارد؟

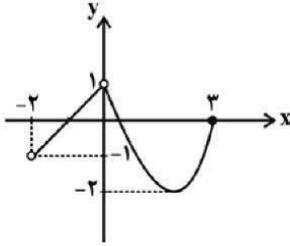
۴ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

۹۱- نمودار تابع f به صورت زیر است. اشتراک دامنه و بُرد تابع $g(x) = -4 - 3f(2x - 3)$ ، شامل چند عدد صحیح است؟

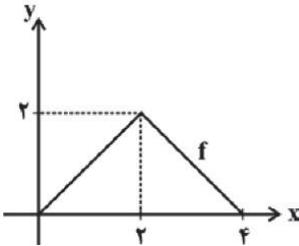
۴ (۱)

۳ (۲)

۲ (۳)

۱ (۴)

۹۲- نمودار تابع f در شکل زیر رسم شده است. اگر $g(x) = f(2x)$ باشد، مساحت سطح محدود به نمودارهای دو تابع f و g کدام است؟

۱ (۲)

$\frac{1}{2}$ (۴)

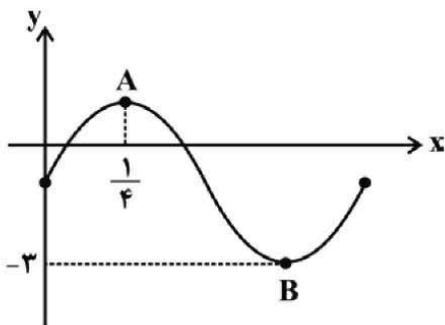
کدام است؟

$\frac{2}{3}$ (۱)

$\frac{3}{4}$ (۳)

حسابان ۲، مثلثات -

۹۳- قسمتی از نمودار تابع $f(x) = 2 \sin b\pi x + c$ به صورت زیر رسم شده است. طول پاره خط AB کدام است؟

$\frac{\sqrt{17}}{2}$ (۱)

$\frac{\sqrt{65}}{2}$ (۲)

$\frac{\sqrt{17}}{4}$ (۳)

$\frac{\sqrt{65}}{4}$ (۴)

۹۴- در تابع $f(x) = -4a \sin^2 2x + \cos 4x + 2a + 3$ ، حدود a کدام باشد تا نمودار آن همواره زیر خط $y = 7$ قرار گیرد؟

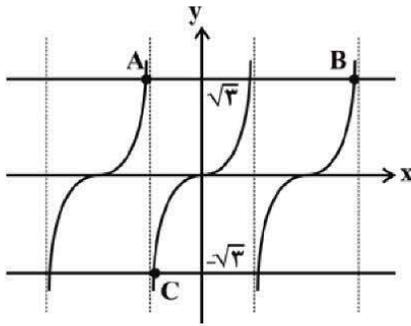
$-\frac{3}{2} < a < \frac{5}{2}$ (۲)

$\frac{3}{2} < a < \frac{5}{2}$ (۴)

$-\frac{5}{2} < a < \frac{3}{2}$ (۱)

$-\frac{5}{2} < a < -\frac{3}{2}$ (۳)

۹۵- شکل زیر نمودار تابع $y = \tan ax$ است. اگر مساحت مثلث ABC برابر با $8\sqrt{3}\pi$ باشد، مقدار a کدام است؟

$$\frac{1}{2} \quad (1)$$

$$\frac{1}{4} \quad (2)$$

$$\frac{3}{4} \quad (3)$$

$$\frac{5}{4} \quad (4)$$

۹۶- مجموع اعداد صحیحی که در دامنه تابع $f(x) = \tan\left(\frac{\pi x}{2}\right)\sqrt{4x-x^2}$ قرار دارند، کدام است؟

$$6 \quad (4)$$

$$7 \quad (3)$$

$$8 \quad (2)$$

$$10 \quad (1)$$

۹۷- معادله $\frac{\cos^2 x - \sin^2 x}{\cos x} = 2 \cos\left(\frac{\pi}{2} + x\right)$ در بازه $[0, 3\pi]$ چند جواب دارد؟

$$4 \quad (4)$$

$$5 \quad (3)$$

$$6 \quad (2)$$

$$7 \quad (1)$$

۹۸- مجموع جوابهای معادله $\tan x = 4 \cos 2x - \cot x$ در بازه $[0, \pi]$ کدام است؟

$$\frac{4\pi}{3} \quad (2)$$

$$\frac{3\pi}{4} \quad (1)$$

$$\frac{3\pi}{2} \quad (4)$$

$$\frac{2\pi}{3} \quad (3)$$

۹۹- اگر $\tan \alpha = 3$ باشد، مقدار x در تساوی $\cot 3\alpha = \frac{x}{9}$ کدام است؟

$$14 \quad (4)$$

$$13 \quad (3)$$

$$12 \quad (2)$$

$$11 \quad (1)$$

۱۰۰- مجموع جوابهای معادله $\tan x + \tan 2x + \tan x \tan 2x = 1$ در بازه $\left(0, \frac{5\pi}{6}\right)$ کدام است؟

$$\pi \quad (4)$$

$$\frac{5\pi}{4} \quad (3)$$

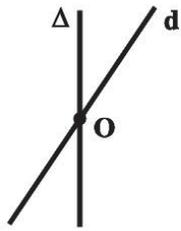
$$\frac{3\pi}{4} \quad (2)$$

$$\frac{\pi}{2} \quad (1)$$

۱۰۷- مطابق شکل دو خط d و Δ یکدیگر را در نقطه O قطع کرده‌اند. خط Δ را ثابت فرض کرده و خط d را در فضا حول Δ دوران

داده و سپس رویه حاصل را توسط صفحه P برش می‌دهیم. اگر صفحه P عمود بر Δ نباشد و موازی d نباشد و فقط یکی از

دو نیمه مخروط را قطع کند، مقطع حاصل چه شکلی خواهد بود؟

(۱) دایره

(۲) بیضی

(۳) یک خط

(۴) سهمی

۱۰۸- مکان هندسی مراکز دایره‌هایی که بر دو خط متقاطع، مماس هستند، کدام است؟

(۱) یک خط

(۲) دو خط موازی

(۳) دو خط عمود بر هم

(۴) محیط یک مربع

۱۰۹- نقاط A ، B و C در یک صفحه واقع‌اند به طوری که طول پاره خط AB برابر ۶ سانتی‌متر است. اگر فقط یک نقطه در صفحه

وجود داشته باشد که از نقاط A و B به یک فاصله بوده و از نقطه C به فاصله ۳ سانتی‌متر باشد، مثلث ABC لزوماً چه نوع

مثلثی است؟

(۱) متساوی‌الساقین

(۲) متساوی‌الاضلاع

(۳) قائم الزاویه

(۴) قائم الزاویه متساوی‌الساقین

۱۱۰- اگر تنها سه نقطه روی دایره $C(O, 5)$ وجود داشته باشد که از خط d به فاصله یک باشند، مساحت مثلثی که با این سه نقطه

ساخته می‌شود، کدام است؟

(۱) ۶

(۲) ۸

(۳) ۹

(۴) ۱۲

هندسه ۳، ماتریس و کاربردها -

۱۰۱- اگر $A = \begin{bmatrix} -1 & 2 \\ 3 & 1 \end{bmatrix}$ ، $B = \begin{bmatrix} x-y & 4 \\ 3 & 2x \end{bmatrix}$ و $A \times B$ یک ماتریس قطری باشد، دترمینان ماتریس $B \times A$ کدام است؟

(۱) -۱۴

(۲) ۱۴

(۳) ۹۸

(۴) ۱۰۴

۱۰۲- اگر $A = \begin{bmatrix} 2 & 1 \\ 1 & -1 \end{bmatrix}$ و $\alpha A + \beta A^{-1} = 2I$ باشد، حاصل $\alpha + \beta$ کدام است؟

۴ (۴)

۲ (۳)

-۲ (۲)

-۴ (۱)

۱۰۳- به ازای کدام مقدار m ، دستگاه معادلات $\begin{cases} mx + (m+1)y = 1 \\ 2x + (3m+1)y = 2m \end{cases}$ جواب ندارد؟

-۱ (۲)

$-\frac{2}{3}$ (۱)

$\frac{2}{3}$ (۴)

۱ (۳)

۱۰۴- در معادله ماتریسی $\begin{bmatrix} m & -(m+1) \\ n & n-3 \end{bmatrix} \times \begin{bmatrix} 5 \\ y \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 19 \\ 11 \end{bmatrix}$ ، دترمینان ماتریس مربعی برابر (-1) بوده و وارون آن با خود ماتریس

برابر است. مقدار y برابر کدام است؟

-۲ (۲)

۲ (۱)

-۳ (۴)

۳ (۳)

۱۰۵- در ماتریس $A = \begin{bmatrix} 1 & -2 & -1 \\ 3 & 0 & -4 \\ 2 & 1 & -3 \end{bmatrix}$ اگر درایه‌های هر سطر در شماره همان سطر ضرب شود، دترمینان ماتریس حاصل، برابر

دترمینان کدام یک از ماتریس‌های زیر است؟

$$\begin{bmatrix} -1 & 0 & 0 \\ 0 & 3 & 0 \\ 0 & 0 & 3 \end{bmatrix} \quad (۲)$$

$$\begin{bmatrix} -2 & 0 & 0 \\ 0 & 3 & 0 \\ 0 & 0 & -3 \end{bmatrix} \quad (۱)$$

$$\begin{bmatrix} 3 & 0 & 0 \\ 0 & 2 & 0 \\ 0 & 0 & -1 \end{bmatrix} \quad (۴)$$

$$\begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & -1 & 0 \\ 0 & 0 & -3 \end{bmatrix} \quad (۳)$$

۱۰۶- جوابهای معادله $\begin{vmatrix} x & 1 & x \\ x & x & 1 \\ 1 & x & x \end{vmatrix} = 0$ ، کدام است؟

(۲) 1 و $-\frac{1}{2}$

(۱) $-\frac{1}{2}$ و 1

(۴) $-\frac{1}{3}$ و -2

(۳) 2 و $\frac{1}{3}$

۱۱۱- گزینه «۳»

(سیدمحمد رضا حسینی فرد)

$$\left. \begin{array}{l} n^3 | n^2 + 4 \\ n^2 | n^3 \end{array} \right\} \xrightarrow{\text{خاصیت تعدی}} n^2 | n^2 + 4$$

$$\left. \begin{array}{l} n^2 | n^2 + 4 \\ n^2 | n^2 \end{array} \right\} \xrightarrow{\text{تفاضل}} n^2 | 4 \Rightarrow \begin{cases} n^2 = 1 \Rightarrow n = \pm 1 \\ n^2 = 4 \Rightarrow n = \pm 2 \end{cases}$$

هر چهار مقدار $n = \pm 1, \pm 2$ در رابطه $n^3 | n^2 + 4$ صدق می کنند.

(ریاضیات گسسته- آشنایی با نظریه اعداد: صفحه های ۹ تا ۱۳)

۴

۳

۲

۱

۱۱۲- گزینه «۲»

(مسین فزایی)

طبق قضیه تقسیم داریم:

$$\begin{aligned} 345 &= bq + 9 \Rightarrow bq = 336 \Rightarrow b | 336 \\ 245 &= bq' + 5 \Rightarrow bq' = 240 \Rightarrow b | 240 \Rightarrow b | (336, 240) \\ \left. \begin{array}{l} 336 = 2^4 \times 3 \times 7 \\ 240 = 2^4 \times 3 \times 5 \end{array} \right\} &\Rightarrow (336, 240) = 2^4 \times 3 = 48 \Rightarrow b | 48 \\ \Rightarrow \max(b) &= 48 \end{aligned}$$

۴

۳

۲

۱

۱۱۳- گزینه «۴»

(امیررضا فلاح)

$$x^2 - x = 13q \Rightarrow x(x-1) = 13q$$

$$x(x-1)(x+1) = 13q$$

حاصل ضرب سه عامل x و $x-1$ و $x+1$ بر 13 بخش پذیر است، بنابراین x یا $x-1$ یا $x+1$ باید مضرب 13 باشد:

$$1) x = 13k \xrightarrow{\text{دورقمی است } x} x_{\min} = 13, x_{\max} = 91$$

$$2) x-1 = 13k \Rightarrow x = 13k+1 \xrightarrow{\text{دورقمی است } x} x_{\min} = 14, x_{\max} = 92$$

$$3) x+1 = 13k \Rightarrow x = 13k-1 \xrightarrow{\text{دورقمی است } x} x_{\min} = 12, x_{\max} = 90$$

در بین مقادیر فوق، کمترین مقدار x عدد 12 و بیشترین مقدار x ، 92 است که تفاضل آنها $92 - 12 = 80$ می باشد.

۴

۳

۲

۱

طبق فرض $5^n - 1 \equiv 0 \pmod{11}$ پس $5^n \equiv 1 \pmod{11}$. حال باید دنبال توان‌هایی از ۵ بگردیم که باقی‌مانده تقسیم آنها بر ۱۱، برابر ۱ باشد:

$$5^2 = 25 \equiv 3 \pmod{11} \xrightarrow{\text{به توان } 2} 5^4 \equiv 9 \pmod{11} \xrightarrow{\times 5} 5^5 \equiv 45 \equiv 1 \pmod{11}$$

$$\xrightarrow{\text{به توان } k} 5^{5k} \equiv 1 \pmod{11} \Rightarrow n = 5k \quad (k \in \mathbb{N})$$

$$10 \leq n < 100 \Rightarrow 10 \leq 5k < 100 \Rightarrow 2 \leq k < 20 \Rightarrow k = 2, 3, \dots, 19$$

یعنی به ازای ۱۸ عدد طبیعی دورقمی n ، عدد $5^n - 1$ بر ۱۱ بخش پذیر است.

(ریاضیات گسسته - آشنایی با نظریه اعداد؛ صفحه‌های ۱۸ تا ۲۱)

۴

۳

۲

۱ ✓

$$2^5 = 32 \equiv 9 \pmod{23} \xrightarrow{\text{به توان } 2} 2^{10} \equiv 81 \equiv 12 \pmod{23} \xrightarrow{\times 2} 2^{11} \equiv 24 \equiv 1 \pmod{23}$$

$$\xrightarrow{\text{به توان } 6} 2^{66} \equiv 1 \pmod{23} \xrightarrow{\times 2} 2^{68} \equiv 4 \pmod{23} \Rightarrow 2^{68} + a \equiv 4 + a \equiv 0 \pmod{23}$$

$$\Rightarrow a \equiv -4 \equiv 19 \pmod{23}$$

بنابراین کوچک‌ترین عدد طبیعی مورد نظر برابر ۱۹ است، که باقی‌مانده تقسیم آن بر ۴، برابر ۳ بوده و در نتیجه به $3 \pmod{4}$ تعلق دارد.

(ریاضیات گسسته - آشنایی با نظریه اعداد؛ صفحه‌های ۱۸ تا ۲۱)

۴ ✓

۳

۲

۱

ابتدا فاصله بین اول فروردین تا ۲۳ تیر را محاسبه می‌کنیم:

$$30 + 2 \times 31 + 23 = 115$$

فروردین اردیبهشت و خرداد تیر

$$115 = 16 \times 7 + 3 \equiv 3 \pmod{7}$$

بنابراین روز ۲۳ تیرماه سه روز در هفته جلوتر از اول فروردین قرار دارد، یعنی ۲۳ تیرماه آن سال، روز چهارشنبه است.

(ریاضیات گسسته - آشنایی با نظریه اعداد؛ صفحه ۲۴)

۴

۳ ✓

۲

۱

فرض کنید $d = (\Delta n + 4, 7n - 5)$ باشد. در این صورت داریم:

$$\left. \begin{array}{l} d \mid \Delta n + 4 \xrightarrow{\times 7} d \mid 7\Delta n + 28 \\ d \mid 7n - 5 \xrightarrow{\times 5} d \mid 35n - 25 \end{array} \right\} \xrightarrow{\text{تفاضل}} d \mid 53 \xrightarrow{d \neq 1} d = 53$$

$$53 \mid \Delta n + 4 \Rightarrow \Delta n + 4 \equiv 0 \Rightarrow \Delta n \equiv -4 \equiv -4 + 3 \times 53$$

$$\Rightarrow \Delta n \equiv 155 \xrightarrow[\substack{\div 5 \\ (\Delta n, 5)=1}]{53} n \equiv 31 \Rightarrow n = 53k + 31$$

بنابراین تنها مقادیر دو رقمی n عبارت‌اند از: ۳۱ و ۸۴

(ریاضیات گسسته - آشنایی با نظریه اعداد: صفحه‌های ۱۳ و ۲۵)

۴

۳

۲

۱

شرط لازم و کافی برای آن که معادله سیاله $ax + by = c$ جواب داشته

باشد آن است که $(a, b) \mid c$ ، یعنی $(a, b) \mid 42$ و $(a, b) \nmid 28$.

پس اعدادی را باید از مقسوم علیه‌های ۴۲ انتخاب کنیم که مقسوم علیه ۲۸

نباشند، در نتیجه داریم: $(a, b) = ۳$ یا ۶ یا ۲۱ یا ۴۲

(ریاضیات گسسته - آشنایی با نظریه اعداد: صفحه‌های ۲۶ و ۲۷)

۴

۳

۲

۱

$$7x + 9y = 59 \Rightarrow 9y \equiv 59 \Rightarrow 2y \equiv 3 \equiv 10$$

$$\xrightarrow[\substack{\div 2 \\ (2, 7)=1}]{7} y \equiv 5 \Rightarrow y = 7k + 5 \quad (k \in \mathbb{Z})$$

$$7x + 9(7k + 5) = 59 \Rightarrow 7x = -63k + 14 \Rightarrow x = -9k + 2$$

$$\left. \begin{array}{l} y > 0 \Rightarrow 7k + 5 > 0 \Rightarrow k > -\frac{5}{7} \\ x > 0 \Rightarrow -9k + 2 > 0 \Rightarrow k < \frac{2}{9} \end{array} \right\} \Rightarrow -\frac{5}{7} < k < \frac{2}{9} \xrightarrow{k \in \mathbb{Z}} k = 0$$

بنابراین معادله سیاله فقط یک دسته جواب طبیعی دارد.

(ریاضیات گسسته - آشنایی با نظریه اعداد: صفحه‌های ۲۶ تا ۲۹)

۴

۳

۲

۱

فرض کنید خودروی ون X بار و خودروی سمند Y بار کارکنان کارخانه را جابه‌جا کنند. در این صورت داریم:

$$7x + 4y = 67 \Rightarrow 7x \equiv 67 \Rightarrow -x \equiv -1 \Rightarrow x \equiv 1 \Rightarrow x = 4k + 1 (k \in \mathbb{Z})$$

$$7(4k + 1) + 4y = 67 \Rightarrow 4y = -28k + 60 \Rightarrow y = -7k + 15$$

$$\left. \begin{array}{l} x \geq 0 \Rightarrow 4k + 1 \geq 0 \Rightarrow k \geq -\frac{1}{4} \\ y \geq 0 \Rightarrow -7k + 15 \geq 0 \Rightarrow k \leq \frac{15}{7} \end{array} \right\} \Rightarrow -\frac{1}{4} \leq k \leq \frac{15}{7}$$

$$\xrightarrow{k \in \mathbb{Z}} k = 0, 1, 2$$

بنابراین سه حالت برای جابه‌جایی کارکنان با این دو خودرو وجود دارد.

(ریاضیات گسسته - آشنایی با نظریه اعداد؛ صفحه‌های ۲۶ تا ۲۹)

۴

۳ ✓

۲

۱

با استفاده از قوانین گزاره‌ها داریم:

$$(p \wedge \sim q) \Rightarrow (p \vee q) \equiv \sim (p \wedge \sim q) \vee (p \vee q)$$

$$\equiv (\sim p \vee q) \vee (p \vee q) \equiv (\sim p \vee p) \vee q \equiv T \vee q \equiv T$$

(آمار و احتمال - آشنایی با مبانی ریاضیات؛ صفحه‌های ۶ تا ۱۳)

۴

۳

۲

۱ ✓

$$p \Rightarrow (p \vee q) \equiv \sim p \vee (p \vee q) \equiv (\sim p \vee p) \vee q \equiv T \vee q \equiv T$$

$$\sim q \Rightarrow q \equiv \sim (\sim q) \vee q \equiv q \vee q \equiv q$$

بنابراین ترکیب دو شرطی به صورت $T \Leftrightarrow q$ در می‌آید که ارزش آن با ارزش گزاره q یکسان است، یعنی اگر q درست باشد، دو طرف ترکیب دو شرطی ارزش یکسان داشته و در نتیجه ارزش ترکیب دو شرطی درست است و در صورتی که q نادرست باشد، دو طرف ترکیب دو شرطی دارای ارزش‌های مخالف هستند و در نتیجه ارزش ترکیب دو شرطی نادرست است.

(آمار و احتمال - آشنایی با مبانی ریاضیات؛ صفحه‌های ۶ تا ۱۳)

۴

۳

۲

۱ ✓

گزاره شرطی تنها در صورتی نادرست است که مقدم آن درست و تالی آن نادرست باشد. بنابراین داریم:

$$\begin{cases} p \vee r \equiv F \Rightarrow (p \equiv F) \wedge (r \equiv F) \\ (\sim p \Leftrightarrow q) \equiv T \end{cases}$$

از طرفی گزاره دو شرطی در صورتی درست است که دو طرف آن هم ارزش باشند. از آنجا که $\sim p \equiv T$ ، بنابراین: $q \equiv T$ بررسی گزینه‌ها:

$$۱) (p \equiv F) \wedge (q \equiv T) \Rightarrow (p \wedge q) \equiv F$$

$$۲) (q \equiv T) \wedge (r \equiv F) \Rightarrow (q \Rightarrow r) \equiv F$$

$$۳) (r \equiv F) \wedge (p \equiv F) \Rightarrow (r \vee p) \equiv F$$

$$۴) (p \equiv F) \wedge (r \equiv F) \Rightarrow (p \Leftrightarrow r) \equiv T$$

(آمار و احتمال - آشنایی با مبانی ریاضیات: صفحه‌های ۶ تا ۱۳)

 ۴

 ۳

 ۲

 ۱

گزینه «۱»: تعریف عضو قرینه است، که هر عدد حقیقی قرینه‌ای دارد.
گزینه «۲»: به ازای $x = 1$ ، رابطه $xy = y$ همواره برقرار است.
گزینه «۳»: به ازای $x = 0$ ، رابطه $xy = 0$ همواره برقرار است.
گزینه «۴»: تعریف عضو وارون است ولی به ازای $x = 0$ ، هیچ مقداری برای y وجود ندارد که $xy = 1$ باشد، بنابراین گزاره سوری نادرست است.

 ۴

 ۳

 ۲

 ۱

نقیض گزاره مورد نظر به صورت زیر است:

$$\sim (\exists x \in \mathbb{R}; x < 0 \wedge x^2 \leq 1) \equiv \forall x \in \mathbb{R}; x \geq 0 \vee x^2 > 1$$

یعنی هر عدد حقیقی نامنفی است یا مربع آن بزرگتر از ۱ می‌باشد.

(آمار و احتمال - آشنایی با مبانی ریاضیات: صفحه‌های ۱۵ و ۱۶)

 ۴

 ۳

 ۲

 ۱

(مرتضی فهیم علوی)

برای این که حاصل ضرب اعضای یکی از زیر مجموعه‌های مجموعه A ، عددی منفی باشد، آن زیر مجموعه باید شامل یک یا سه عدد منفی از اعضای A باشد. از طرفی چنین زیرمجموعه‌ای لزوماً فاقد صفر بوده ولی می‌تواند شامل هر یک از سه عضو دیگر مجموعه A یعنی ۱، ۲ و ۳ باشد یا نباشد. تعداد این زیر مجموعه‌ها برابر است با:

$$\left[\binom{3}{1} + \binom{3}{3} \right] \times 2^3 = (3+1) \times 8 = 32$$

تعداد زیر مجموعه‌های مجموعه $\{1, 2, 3\}$ انتخاب یک یا سه عدد منفی

۴

۳

۲ ✓

۱

(امیرحسین ابومحبوب)

الف) عدد صفر به هیچ کدام از دو مجموعه A و B تعلق ندارد، پس این حالت یک افراز برای مجموعه اعداد صحیح نیست.
ب) عدد صفر به هر دو مجموعه A و B تعلق دارد، پس این حالت یک افراز برای مجموعه اعداد صحیح نیست.
پ) $A = \{1, 2, 3, \dots\}$ و $B = \{0, -1, -2, -3, \dots\}$

$$A \cup B = \{\dots, -3, -2, -1, 0, 1, 2, 3, \dots\} = \mathbb{Z} \text{ و } A \cap B = \emptyset$$

این حالت یک افراز برای مجموعه اعداد صحیح محسوب می‌شود.

۴

۳

۲ ✓

۱

(امیرحسین ابومحبوب)

$$(B - A') \cup (A - B) = (B \cap A) \cup (A \cap B') = (A \cap B) \cup (A \cap B') \\ = A \cap (B \cup B') = A \cap U = A \quad (1)$$

$$(A' - B) \cup (B - A) = (A' \cap B') \cup (B \cap A') \\ = (A' \cap B') \cup (A' \cap B) = A' \cap (B' \cup B) = A' \cap U = A' \quad (2)$$

$$(1) \text{ و } (2) \Rightarrow A \cap A' = \emptyset$$

(آمار و احتمال - آشنایی با مبانی ریاضیات؛ صفحه‌های ۲۶ تا ۳۴)

۴

۳ ✓

۲

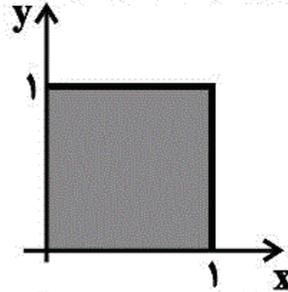
۱

$$2x - 1 \in A \Rightarrow -1 \leq 2x - 1 \leq 1 \Rightarrow 0 \leq x \leq 1 \Rightarrow B = [0, 1]$$

از طرفی می‌دانیم ناحیه $(A \times B) \cap (B \times A)$ همان ضرب دکارتی $(A \cap B) \times (A \cap B)$ است.

$$A \cap B = [-1, 1] \cap [0, 1] = [0, 1]$$

و مساحت ناحیه ضرب دکارتی $(A \cap B) \times (A \cap B)$ برابر یک است.

(آمار و احتمال - آشنایی با مبانی ریاضیات: صفحه‌های ۳۵ تا ۳۸)

۴

۳

۲

۱

$$A \times B = B \times A \xrightarrow{A, B \neq \emptyset} A = B \Rightarrow \begin{cases} x^2 + y^2 = 13 \\ 2xy = 12 \end{cases}$$

$$(x^2 + y^2) + 2xy = 13 + 12 \Rightarrow (x + y)^2 = 25 \Rightarrow x + y = \pm 5$$

$$\begin{cases} x + y = 5 \\ xy = 6 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} (x, y) = (2, 3) \\ \text{یا} \\ (x, y) = (3, 2) \end{cases}$$

$$\begin{cases} x + y = -5 \\ xy = 6 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} (x, y) = (-2, -3) \\ \text{یا} \\ (x, y) = (-3, -2) \end{cases}$$

بنابراین چهار مجموعه به صورت $\{(x, y)\}$ وجود دارد.

(آمار و احتمال - آشنایی با مبانی ریاضیات: صفحه‌های ۳۵ تا ۳۸)

۴

۳

۲

۱

تابع اکیداً نزولی است در نتیجه باید:

$$\begin{cases} \left| \frac{1}{2}m - 1 \right| < 2 \Rightarrow -2 < m < 6 \\ m > 2 \end{cases} \Rightarrow 2 < m < 6$$

(مسابان ۲- تابع: صفحه‌های ۱۵ تا ۱۸)

۴

۳

۲

۱

(عمید مام‌قادر)

$$\sin x - \sqrt{3} \cos x = 2 \Rightarrow \frac{1}{2} \sin x - \frac{\sqrt{3}}{2} \cos x = 1$$

$$\Rightarrow \cos \frac{\pi}{3} \sin x - \sin \frac{\pi}{3} \cos x = 1 \Rightarrow \sin \left(x - \frac{\pi}{3} \right) = 1$$

$$\Rightarrow x - \frac{\pi}{3} = 2k\pi + \frac{\pi}{2} \Rightarrow x = 2k\pi + \frac{5\pi}{6}$$

(مسایان ۲ - مثلثات: صفحه‌های ۳۶ تا ۴۴)

۴

۳

۲

۱ ✓

(علی سلامت)

ابتدا عبارت A را به صورت زیر ساده می‌کنیم:

$$A = \frac{1 - \cos 2x}{1 + \cos 2x} = \frac{2 \sin^2 x}{2 \cos^2 x} = \tan^2 x$$

سپس از عبارت زیر مقدار $\tan x$ را محاسبه می‌کنیم:

$$\frac{3 \sin \left(\frac{\pi}{2} + x \right) - \sin (3\pi + x)}{\cos (2\pi - x) - 2 \cos \left(\frac{3\pi}{2} - x \right)}$$

$$\frac{3 \cos x + \sin x}{\cos x + 2 \sin x}$$

$$= \frac{3 + \tan x}{1 + 2 \tan x} = 1 \Rightarrow \tan x = 2$$

$$\Rightarrow A = \tan^2 x = 2^2 = 4$$

(مسایان ۱ - مثلثات: صفحه‌های ۱۱۰ تا ۱۱۲)

۴

۳

۲

۱ ✓

(مهمر توفیلو)

$$y = \sin^4 x + \cos^4 x = (\sin^2 x + \cos^2 x)^2 - 2 \sin^2 x \cos^2 x$$

$$= 1 - \frac{1}{2} \sin^2 2x = 1 - \frac{1}{2} \times \frac{1}{2} (1 - \cos 4x)$$

$$= \frac{3}{4} + \frac{1}{4} \cos 4x \Rightarrow T = \frac{2\pi}{4} = \frac{\pi}{2}$$

(مسایان ۲ - مثلثات: صفحه‌های ۲۴ تا ۲۹)

۴

۳ ✓

۲

۱

اگر باقی‌مانده برابر $ax + b$ و خارج قسمت برابر $q(x)$ باشد، داریم:

$$x^9 - 1 = (x^2 - 3x + 2)q(x) + ax + b$$

در تساوی بالا به جای x مقادیر ۱ و ۲ (ریشه‌های مقسوم‌علیه) را قرار می‌دهیم:

$$\left\{ \begin{array}{l} x=1: 0=0+a+b \Rightarrow b=-a \quad (1) \\ x=2: 512-1=0+2a+b \quad (2) \end{array} \right.$$

$$\xrightarrow{(1),(2)} 511 = 2a - a \Rightarrow a = 511 \xrightarrow{(1)} b = -511$$

بنابراین باقیمانده برابر $511x - 511$ است.

(مسئله ۲- تابع: صفحه‌های ۱۸ تا ۲۲)

 ۴

 ۳

 ۲

 ۱

با ساده کردن صورت کسر داریم:

$$\begin{aligned} & (x^2 - 1)(x^{10} + x^8 + \dots + 1) \\ &= (x^2 - 1)\left((x^2)^5 + (x^2)^4 + \dots + 1\right) \\ &= (x^2)^6 - 1 = x^{12} - 1 \\ &= (x-1)(x^{11} + x^{10} + x^9 + \dots + 1) \\ &\Rightarrow f(x) = \frac{(x-1)(x^{11} + x^{10} + \dots + 1)}{x^{11} + x^{10} + \dots + 1} = x-1 \\ &\Rightarrow f(\sqrt[3]{2} + 1) = \sqrt[3]{2} + 1 - 1 = \sqrt[3]{2} \end{aligned}$$

(مسئله ۲- تابع: صفحه‌های ۱۸ تا ۲۰)

 ۴

 ۳

 ۲

 ۱

باقی مانده $f(2x-1)$ بر $x^2 - 2x - 3$ برابر با $3x+1$ است:

$$f(2x-1) = (x-3)(x+1)q(x) + 3x+1$$

$x = -1$ و $x = 3$ را جای گذاری می کنیم:

$$\begin{cases} x=3: & f(\Delta) = 10 \\ x=-1: & f(-3) = -2 \end{cases}$$

باقی مانده را $ax+b$ در نظر می گیریم.

$$f(x) = (x-\Delta)(x+3)q'(x) + ax+b$$

با جای گذاری $x = -3$ و $x = \Delta$ داریم:

$$\begin{cases} f(\Delta) = \Delta a + b = 10 \\ f(-3) = -3a + b = -2 \end{cases} \Rightarrow b = \frac{\Delta}{2}, a = \frac{3}{2}$$

$$\Rightarrow \text{باقی مانده} = \frac{3}{2}x + \frac{\Delta}{2}$$

(مسئله ۲- تابع: صفحه های ۱۸ تا ۲۲)

۴

۳

۲

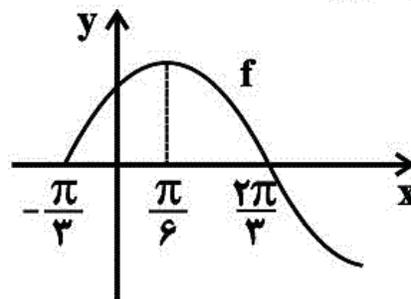
۱

$$f(x) = \cos x \cos \frac{\pi}{6} - \sin x \sin \frac{\pi}{6} + \sin x$$

$$= \frac{\sqrt{3}}{2} \cos x - \frac{1}{2} \sin x + \sin x$$

$$= \frac{\sqrt{3}}{2} \cos x + \frac{1}{2} \sin x = \cos\left(x - \frac{\pi}{6}\right)$$

نمودار تابع f به صورت زیر است.

واضح است که تابع f روی بازه $\left[0, \frac{\pi}{6}\right]$ اکیداً صعودی است و حداکثر

مقدار a برابر $\frac{\pi}{6}$ است.

(مسئله ۲- تابع: صفحه های ۱۵ تا ۱۸)

(مسئله ۱- مثلثات: صفحه های ۱۱۰ تا ۱۱۲)

۴

۳

۲

۱

(عمید مامقاری)

اگر f صعودی و g نزولی باشد، fog نزولی است. همچنین اگر f و g هر دو صعودی باشند fog نیز صعودی است.

در تابع $f(x) = ax^2 + bx + c$ ($a < 0$) اگر $x \leq -\frac{b}{2a}$ باشد، تابع f صعودی و اگر $x \geq -\frac{b}{2a}$ باشد، نزولی است.

حال تابع $f(x) = 2^x$ یک تابع صعودی است و روی بازه $(-\infty, 1]$ تابع $g(x) = x(2-x)$ نیز صعودی است. در نتیجه تابع fog صعودی است. همچنین تابع g به ازای $x \in [1, +\infty)$ یک تابع نزولی است، پس fog نزولی است. در نتیجه تابع fog ابتدا صعودی و سپس نزولی است.

(مسئله ۲- تابع: صفحه‌های ۱۵ تا ۱۸)

۴

۳

۲

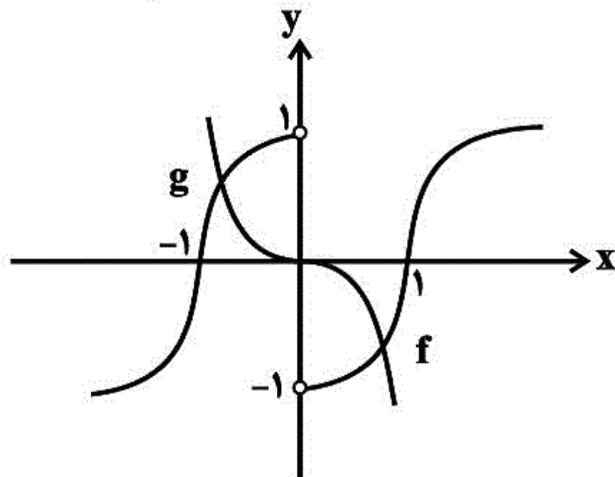
۱

(کاظم ایلالی)

معادله را به صورت $\sqrt[3]{x - \frac{x}{|x|}} = -x^2$ می‌نویسیم. نمودار تابع

$f(x) = -x^2$ و $g(x) = \sqrt[3]{x - \frac{x}{|x|}}$ را رسم می‌کنیم و تعداد نقاط برخورد

آنها را به دست می‌آوریم:

$$g(x) = \sqrt[3]{x - \frac{x}{|x|}} = \begin{cases} \sqrt[3]{x-1} & ; x > 0 \\ \sqrt[3]{x+1} & ; x < 0 \end{cases}$$

بنابراین معادله مورد نظر دو جواب دارد.

(مسئله ۲- تابع: صفحه‌های ۱ تا ۱۴)

۴

۳

۲

۱

طبق ضابطه داده شده داریم:

$$D_f = (-2, 3] - \{0\}$$

$$\xrightarrow{\text{۳ واحد به راست}} (1, 6] - \{3\}$$

$$\xrightarrow{\text{طول نقاط تقسیم بر ۲}} D_g = \left(\frac{1}{2}, 3\right] - \left\{\frac{3}{2}\right\}$$

$$R_f = [-2, 1) \xrightarrow{\text{عرض‌ها ضرب در ۳-}} (-3, 6]$$

$$\xrightarrow{\text{۴ واحد کم می‌کنیم}} R_g = (-7, 2]$$

$$\Rightarrow D_g \cap R_g = \left(\frac{1}{2}, 2\right] - \left\{\frac{3}{2}\right\}$$

اعداد صحیح ۱ و ۲ در این مجموعه قرار دارند.

(مسئله ۲- تابع: صفحه‌های ۱ تا ۱۲)

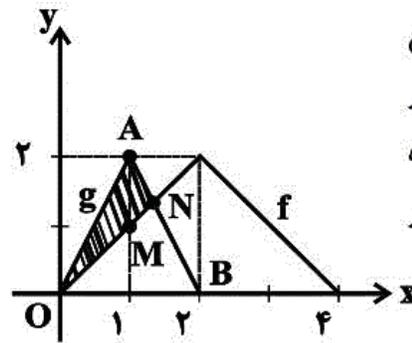
۴

۳

۲

۱

هر دو نمودار را در یک دستگاه مختصات رسم می‌کنیم. دقت کنید که نمودار تابع g از تقسیم طول نقاط روی نمودار f بر ۲ به دست می‌آید. مثلث هاشورخورده (AON) در شکل زیر سطح مورد نظر است.

ضابطه‌های دو تابع f و g را می‌توانیم به صورت زیر بنویسیم:

$$f(x) = \begin{cases} x & ; 0 \leq x < 2 \\ -x + 4 & ; 2 \leq x \leq 4 \end{cases}$$

$$\Rightarrow g(x) = \begin{cases} 2x & ; 0 \leq x < 1 \\ -2x + 4 & ; 1 \leq x \leq 2 \end{cases}$$

نقطه N محل تلاقی دو خط $y = x$ و $y = -2x + 4$ است، پس مختصات

آن به صورت $N\left(\frac{4}{3}, \frac{4}{3}\right)$ است. حال داریم:

$$\begin{cases} S_{\Delta AOB} = \frac{1}{2}(2)(2) = 2 \\ S_{\Delta NOB} = \frac{1}{2}(2)\left(\frac{4}{3}\right) = \frac{4}{3} \end{cases}$$

$$\Rightarrow S_{\Delta NOA} = S_{\Delta AOB} - S_{\Delta NOB} = \frac{2}{3}$$

(مسابان ۲- تابع: صفحه‌های ۱ تا ۱۲)

۴

۳

۲

۱ ✓

(ممید مام قارری)

$$y_{\min} = -|a| + c = -2 + c = -3 \Rightarrow c = -1 \quad (1)$$

با توجه به نمودار تابع $b > 0$ است و هم چنین مشخص است که:

$$\frac{T}{4} = \frac{1}{4} \Rightarrow T = \frac{2\pi}{|b\pi|} = 1 \xrightarrow{b>0} b = 2$$

از طرفی داریم:

$$y_{\max} = |a| + c = 2 - 1 = 1 \Rightarrow A \begin{vmatrix} 1 \\ 4 \\ 1 \end{vmatrix} \Rightarrow B \begin{vmatrix} 3 \\ 4 \\ -3 \end{vmatrix}$$

$$\Rightarrow |AB| = \sqrt{\frac{1}{4} + 16} = \sqrt{\frac{65}{4}} = \frac{\sqrt{65}}{2}$$

(مسئله ۲ - مثلثات: صفحه‌های ۲۴ تا ۲۹)

۴

۳

۲

۱

(موانبش نیکنام)

ابتدا ضابطه تابع را به صورت زیر تغییر می‌دهیم:

$$f(x) = -4a \left(\frac{1 - \cos 4x}{2} \right) + \cos 4x + 2a + 3$$

$$= (1 + 2a) \cos 4x + 3$$

برای این که نمودار f زیر خط $y = 7$ قرار گیرد، باید ماکزیمم تابع f کمتر از ۷ باشد. پس:

$$|2a + 1| + 3 < 7 \Rightarrow |2a + 1| < 4$$

$$\Rightarrow -4 < 2a + 1 < 4 \Rightarrow -\frac{5}{2} < a < \frac{3}{2}$$

(مسئله ۲ - مثلثات: صفحه‌های ۲۴ تا ۲۹)

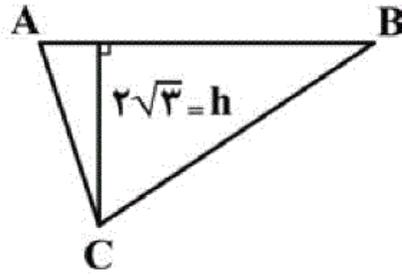
۴

۳

۲

۱

ارتفاع مثلث ABC، $2\sqrt{3}$ است.

از طرفی A و B به اندازه ۲ برابر دوره تناوب با هم فاصله دارند:

$$AB = 2 \times \frac{\pi}{|a|}$$

با توجه به شکل $a > 0$ است، پس داریم:

$$AB = \frac{2\pi}{a}$$

مساحت را حساب می‌کنیم و مساوی $8\sqrt{3}\pi$ قرار می‌دهیم:

$$S = \frac{AB \times h}{2} \Rightarrow 8\sqrt{3}\pi = \frac{\frac{2\pi}{a} \times 2\sqrt{3}}{2}$$

$$\Rightarrow 8\sqrt{3}\pi = \frac{2\sqrt{3}\pi}{a} \Rightarrow a = \frac{1}{4}$$

(مسئله ۲ - مثلثات: صفحه‌های ۲۹ تا ۳۵)

 ۴

 ۳

 ۲

 ۱

توجه کنید که:

$$D_f = \left\{ x \mid 4x - x^2 \geq 0, \frac{\pi x}{2} \neq (2k+1)\frac{\pi}{2}, k \in \mathbb{Z} \right\}$$

از طرف دیگر داریم:

$$\begin{cases} 4x - x^2 \geq 0 \Rightarrow 0 \leq x \leq 4 & (1) \\ \frac{\pi x}{2} \neq (2k+1)\frac{\pi}{2} \Rightarrow x \neq 2k+1, k \in \mathbb{Z} & (2) \end{cases}$$

$$\xrightarrow{(1),(2)} D_f = [0, 4] - \{1, 3\}$$

پس اعداد صحیح صفر، ۲ و ۴ در دامنه تابع f قرار دارند که مجموع آنها برابر ۶ است.

(مسئله ۲ - مثلثات: صفحه‌های ۳۶ تا ۴۴)

۴

۳

۲

۱

$$\begin{cases} \cos^2 x - \sin^2 x = \cos 2x \\ \cos\left(\frac{\pi}{2} + x\right) = -\sin x \end{cases}$$

$$\Rightarrow \frac{\cos 2x}{\cos x} = -2 \sin x \xrightarrow{\cos x \neq 0} \cos 2x = -2 \sin x \cos x$$

$$\cos 2x = -\sin 2x \Rightarrow \tan 2x = -1$$

$$\Rightarrow 2x = k\pi - \frac{\pi}{4} \Rightarrow x = \frac{k\pi}{2} - \frac{\pi}{8} \quad (k \in \mathbb{Z})$$

$$0 \leq \frac{k\pi}{2} - \frac{\pi}{8} \leq 2\pi \Rightarrow 0 \leq k - \frac{1}{4} \leq 6$$

$$\Rightarrow \frac{1}{4} \leq k \leq 6 \frac{1}{4} \Rightarrow k \in \{1, 2, 3, 4, 5, 6\}$$

(مسئله ۲ - مثلثات: صفحه‌های ۳۶ تا ۴۴)

۴

۳

۲

۱

$$\tan x = 4 \cos 2x - \cot x \Rightarrow \tan x + \cot x = 4 \cos 2x$$

$$\Rightarrow \frac{2}{\sin 2x} = 4 \cos 2x \Rightarrow \frac{1}{\sin 2x} = 2 \cos 2x$$

$$\Rightarrow 2 \sin 2x \cos 2x = 1 \Rightarrow \sin 4x = 1$$

$$\Rightarrow 4x = 2k\pi + \frac{\pi}{2} \Rightarrow x = \frac{k\pi}{2} + \frac{\pi}{8}; k \in \mathbb{Z}$$

k	۰	۱	۲
x	$\frac{\pi}{8}$	$\frac{5\pi}{8}$	$\frac{9\pi}{8}$

$$\Rightarrow \frac{\pi}{8} + \frac{5\pi}{8} = \frac{6\pi}{8} = \frac{3\pi}{4}$$

(مسئله ۲ - مثلثات: صفحه‌های ۳۶ تا ۴۴)

۴

۳

۲

۱ ✓

ابتدا $\tan 2\alpha$ را به دست می‌آوریم:

$$\tan 2\alpha = \frac{2 \tan \alpha}{1 - \tan^2 \alpha} = \frac{2(3)}{1 - 3^2} = -\frac{3}{4}$$

حال به کمک رابطه $\tan(\alpha + \beta)$ ، مقدار $\tan 3\alpha$ را حساب می‌کنیم:

$$\tan 3\alpha = \tan(2\alpha + \alpha) = \frac{\tan 2\alpha + \tan \alpha}{1 - \tan 2\alpha \tan \alpha}$$

$$= \frac{-\frac{3}{4} + 3}{1 - \left(-\frac{3}{4}\right)(3)} = \frac{\frac{9}{4}}{1 + \frac{9}{4}} = \frac{\frac{9}{4}}{\frac{13}{4}} = \frac{9}{13}$$

پس $\cot 3\alpha = \frac{13}{9}$ و در نتیجه $x = 13$ است.

(مسئله ۲ - مثلثات: صفحه‌های ۳۶ تا ۴۴)

۴

۳ ✓

۲

۱

$$\tan x + \tan 2x = 1 - \tan x \tan 2x$$

$$\Rightarrow \frac{\tan 2x + \tan x}{1 - \tan x \tan 2x} = 1 \Rightarrow \tan 3x = 1 \Rightarrow 3x = k\pi + \frac{\pi}{4}; k \in \mathbb{Z}$$

$$\Rightarrow x = \frac{k\pi}{3} + \frac{\pi}{12} \Rightarrow \begin{cases} k=0 \Rightarrow x = \frac{\pi}{12} \\ k=1 \Rightarrow x = \frac{5\pi}{12} \\ k=2 \Rightarrow x = \frac{3\pi}{4} \end{cases}$$

$$\Rightarrow \text{مجموع جوابها} = \frac{\pi}{12} + \frac{5\pi}{12} = \frac{\pi}{2}$$

دقت کنید که $x = \frac{3\pi}{4}$ در دامنه $\tan 2x$ قرار ندارد.

(مسائل ۲ - مثلثات: صفحه‌های ۳۶ تا ۴۴)

۴

۳

۲

۱

۱۰۷ - گزینه «۲»

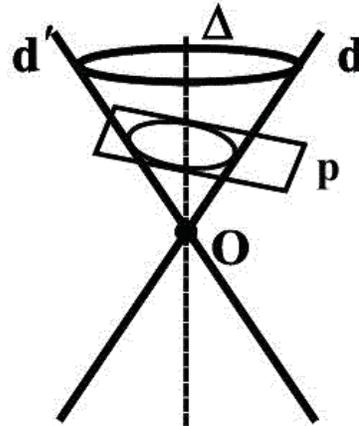
(سرژ یقیازاریان تبریزی)

با ثابت نگه داشتن خط Δ و دوران خط d حول Δ ، یک رویه مخروطی

به دست می‌آید. (این رویه مخروطی از هر دو طرف نامحدود است.)

اگر صفحه P فقط یکی از دو نیمه مخروط را قطع کند و بر محور Δ عمود

نباشد و با مولد d نیز موازی نباشد، بیضی پدید می‌آید.

(هندسه ۳ - آشنایی با مقاطع مخروطی: صفحه‌های ۳۴ و ۳۵)

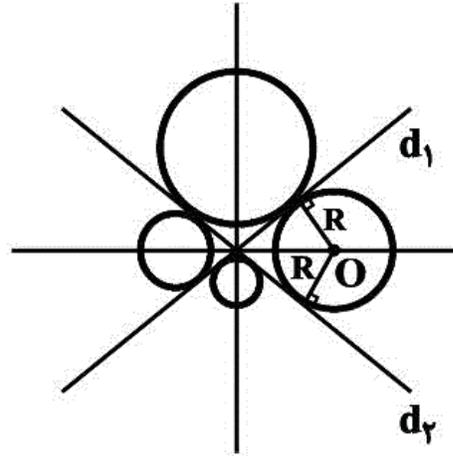
۴

۳

۲

۱

مطابق شکل اگر O مرکز دایره‌ای باشد، که بر دو خط d_1 و d_2 مماس باشد، فاصله O از خطوط d_1 و d_2 یکسان است، پس O روی نیمساز زاویه بین خط قرار دارد که می‌دانیم نیمسازهای زوایای بین دو خط متقاطع، دو خط عمود برهم است.

(هندسه ۳- آشنایی با مقاطع مخروطی: صفحه‌های ۳۶ تا ۳۹)

۴

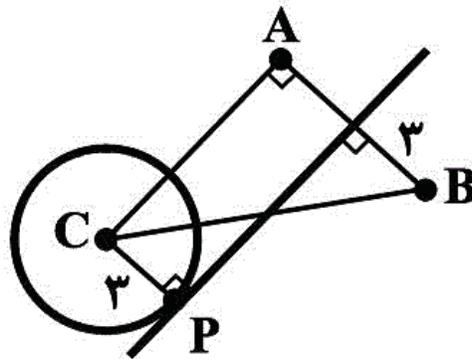
۳ ✓

۲

۱

نقاطی از صفحه که از دو نقطه A و B به یک فاصله باشند، بر عمودمنصف پاره‌خط AB واقع‌اند و مجموعه نقاطی که از نقطه C به فاصله ۳ سانتی‌متر باشد، دایره‌ای به مرکز C و شعاع ۳ سانتی‌متر است.

با توجه به این که خط و دایره تنها یک نقطه مشترک دارند، پس عمودمنصف پاره‌خط AB بر دایره در نقطه P مماس است. اگر نقاط A و C در یک طرف این عمودمنصف قرار داشته باشند، پاره‌خط AC موازی عمودمنصف پاره‌خط AB است (A و C فاصله‌ای یکسان از عمودمنصف دارند) و در نتیجه CA بر AB عمود است، یعنی مثلث ABC قائم‌الزاویه می‌باشد.

(هندسه ۳- آشنایی با مقاطع مخروطی؛ صفحه‌های ۳۶ تا ۳۹)

 ۴

 ۳

 ۲

 ۱

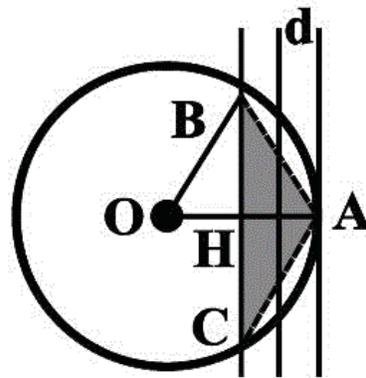
نقاطی از صفحه که به فاصله یک از خط d قرار دارند، روی دو خط موازی با d در دو طرف آن قرار دارند، پس یکی از این خطها بر دایره مماس است و مطابق شکل داریم:

$$OA = 5, AH = 2 \Rightarrow OH = 3$$

$$\triangle OHB: BH = \sqrt{OB^2 - OH^2} = 4$$

$$\Rightarrow BC = 2BH = 8$$

$$\Rightarrow S_{ABC} = \frac{AH \cdot BC}{2} = 8$$

(هندسه ۳- آشنایی با مقاطع مخروطی: صفحه‌های ۳۶ تا ۳۹)

۴

۳

۲ ✓

۱

ابتدا ماتریس $A \times B$ را تشکیل می‌دهیم:

$$A \times B = \begin{bmatrix} -1 & 2 \\ 3 & 1 \end{bmatrix} \times \begin{bmatrix} x-y & 4 \\ 3 & 2x \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -x+y+6 & -4+4x \\ 3x-3y+3 & 12+2x \end{bmatrix}$$

برای این که $A \times B$ قطری باشد، باید درایه‌های غیرواقعی بر قطر اصلی صفر باشند:

$$\begin{cases} -4+4x=0 \\ 3x-3y+3=0 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} x=1 \\ y=2 \end{cases} \Rightarrow AB = \begin{bmatrix} 7 & 0 \\ 0 & 14 \end{bmatrix}$$

از رابطه $|B \times A| = |A \times B| = |A| |B|$ که برای ماتریس‌های مربعی هم مرتبه برقرار است، می‌توانیم حاصل $|B \times A|$ را به دست آوریم:

$$|BA| = |AB| = 7 \times 14 = 98$$

(هندسه ۳ - ماتریس و کاربردها: صفحه‌های ۲۱، ۲۳ و ۲۹)

 ۴

 ۳

 ۲

 ۱

$$A = \begin{bmatrix} 2 & 1 \\ 1 & -1 \end{bmatrix} \Rightarrow A^{-1} = \frac{1}{-3} \begin{bmatrix} -1 & -1 \\ -1 & 2 \end{bmatrix} \quad \text{روش اول:}$$

$$\alpha A + \beta A^{-1} = 2I \Rightarrow \alpha \begin{bmatrix} 2 & 1 \\ 1 & -1 \end{bmatrix} - \frac{1}{3}\beta \begin{bmatrix} -1 & -1 \\ -1 & 2 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 2 & 0 \\ 0 & 2 \end{bmatrix}$$

$$\Rightarrow \begin{bmatrix} 2\alpha + \frac{1}{3}\beta & \alpha + \frac{1}{3}\beta \\ \alpha + \frac{1}{3}\beta & -\alpha - \frac{2}{3}\beta \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 2 & 0 \\ 0 & 2 \end{bmatrix}$$

$$\Rightarrow \begin{cases} \alpha + \frac{1}{3}\beta = 0 \\ 2\alpha + \frac{1}{3}\beta = 2 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} \alpha = 2 \\ \beta = -6 \end{cases}$$

مقادیر به دست آمده در رابطه $-\alpha - \frac{2}{3}\beta = 2$ نیز صدق می کنند، بنابراین

$$\alpha + \beta = 2 - 6 = -4 \quad \text{داریم:}$$

روش دوم: هر ماتریس 2×2 به فرم $A = \begin{bmatrix} a & b \\ c & d \end{bmatrix}$ در رابطه

$$A^2 - (a+d)A + |A|I = \bar{O}$$

صدق می کند.

$$A = \begin{bmatrix} 2 & 1 \\ 1 & -1 \end{bmatrix} \Rightarrow A^2 - (2-1)A + (2 \times (-1) - 1 \times 1)I = \bar{O}$$

$$\Rightarrow A^2 - A - 3I = \bar{O} \quad (1)$$

$$\alpha A + \beta A^{-1} = 2I \xrightarrow{\times A} \alpha A^2 + \beta I = 2A$$

$$\alpha A^2 - 2A + \beta I = \bar{O} \xrightarrow{+ \alpha} A^2 - \frac{2}{\alpha}A + \frac{\beta}{\alpha}I = \bar{O} \quad (2)$$

$$\xrightarrow{(1),(2)} \begin{cases} -\frac{2}{\alpha} = -1 \Rightarrow \alpha = 2 \\ \frac{\beta}{\alpha} = -3 \Rightarrow \beta = -3\alpha = -6 \end{cases} \Rightarrow \alpha + \beta = -4$$

(هنر سه - ماتریس و کاربردها: صفحه های ۲۲ و ۲۳)

۴

۳

۲

۱ ✓

دستگاه معادلات $\begin{cases} ax + by = c \\ a'x + b'y = c' \end{cases}$ در صورتی جواب ندارد که

باشد. بنابراین داریم: $\frac{a}{a'} = \frac{b}{b'} \neq \frac{c}{c'}$

$$\frac{m}{2} = \frac{m+1}{3m+1} \neq \frac{1}{2m}$$

$$\frac{m}{2} = \frac{m+1}{3m+1} \Rightarrow 3m^2 + m = 2m + 2$$

$$\Rightarrow 3m^2 - m - 2 = 0 \Rightarrow \begin{cases} m = 1 \\ m = -\frac{2}{3} \end{cases}$$

$$\frac{m}{2} \neq \frac{1}{2m} \Rightarrow m^2 \neq 1 \Rightarrow m \neq 1, -1$$

بنابراین به ازای $m = -\frac{2}{3}$ ، دستگاه جواب ندارد.

(هنر سه ۳- ماتریس و کاربردها: صفحه ۲۶)

۴

۳

۲

۱

چون وارون ماتریس با خود ماتریس برابر است، پس داریم:

$$AX = B \Rightarrow X = A^{-1}B \xrightarrow{A=A^{-1}} X = AB \Rightarrow$$

$$\begin{bmatrix} m & -(m+1) \\ n & n-3 \end{bmatrix} \times \begin{bmatrix} 19 \\ 11 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 5 \\ y \end{bmatrix} \Rightarrow 19m - 11m - 11 = 5 \Rightarrow m = 2$$

و چون دترمینان ماتریس برابر (-۱) است، بنابراین داریم:

$$\begin{vmatrix} 2 & -3 \\ n & n-3 \end{vmatrix} = -1 \Rightarrow 2n - 6 + 3n = -1 \Rightarrow n = 1$$

$$y = 19n + 11(n-3) \xrightarrow{n=1} y = 19(1) + 11(-2) = -3$$

(هنر سه ۳- ماتریس و کاربردها: صفحه‌های ۲۲ تا ۲۵)

۴

۳

۲

۱

می‌دانیم اگر درایه‌های هر سطر یا ستون یک ماتریس مربعی را در عددی ضرب کنیم، دترمینان آن ماتریس نیز در همان عدد ضرب می‌شود. سطر اول در ۱، سطر دوم در ۲ و سطر سوم در ۳ ضرب می‌شود و دترمینان نهایی برابر $|A| = 6 |A| = 3 \times 2$ می‌گردد. پس کافی است دترمینان ماتریس A را محاسبه کرده و سپس آن را در ۶ ضرب کنیم. با استفاده از دستور ساروس داریم:

$$|A| = \begin{vmatrix} 1 & -2 & -1 \\ 3 & 0 & -4 \\ 2 & 1 & -3 \end{vmatrix} = (0 + 16 - 3) - (0 - 4 + 18) = -1$$

$$\Rightarrow 6|A| = -6$$

چون دترمینان یک ماتریس قطری برابر حاصل ضرب درایه‌های روی قطر اصلی است، بنابراین گزینه «۴» جواب این سؤال خواهد بود.

(هندسه ۳- ماتریس و کاربردها: صفحه‌های ۲۷ تا ۳۱)

 ۴

 ۳

 ۲

 ۱

ابتدا دترمینان داده شده را بر حسب سطر اول بسط می‌دهیم:

$$\begin{vmatrix} x & 1 & x \\ x & x & 1 \\ 1 & x & x \end{vmatrix} = 0 \Rightarrow x(x^2 - x) - 1(x^2 - 1) + x(x^2 - x) = 0$$

$$\Rightarrow x^2(x-1) - (x-1)(x+1) + x^2(x-1) = 0$$

$$\Rightarrow (x-1)[x^2 - x - 1 + x^2] = 0 \Rightarrow (x-1)(2x^2 - x - 1) = 0$$

$$\Rightarrow \begin{cases} x-1=0 \Rightarrow x=1 \\ 2x^2 - x - 1 = 0 \Rightarrow \begin{cases} x=1 \\ x=-\frac{1}{2} \end{cases} \end{cases}$$

بنابراین معادله دارای دو جواب است.

(هندسه ۳- ماتریس و کاربردها: صفحه‌های ۲۷ تا ۳۱)

 ۴

 ۳

 ۲

 ۱